

OBEC CHĽABA

Obecný úrad, č. 197, 943 66 Chľaba

Tel.: 00421 36 757 3162, e-mail: chlaba@chlaba.sk, web: www.chlaba.sk

Individuálna výročná správa Obce C H Ľ A B A za rok 2024

Účtovná jednotka: Obec C H Ľ A B A
IČO: 00308927, DIČ: 2021073989

OBSAH

1. Úvodné slovo starostu obce
2. Identifikačné údaje obce
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov
4. Poslanie, vízie, ciele
5. Základná charakteristika obce
 - 5.1. Geografické údaje
 - 5.2. Demografické údaje
 - 5.3. Ekonomické údaje
 - 5.4. Symboly obce
 - 5.5. Logo obce
 - 5.6. História obce
 - 5.7. Pamiatky
 - 5.8. Významné osobnosti obce
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)
 - 6.1. Výchova a vzdelávanie
 - 6.2. Zdravotníctvo
 - 6.3. Sociálne zabezpečenie
 - 6.4. Kultúra a šport
 - 6.5. Doprava
 - 6.6. Územné plánovanie
 - 6.7. Hospodárstvo
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva
 - 7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2024
 - 7.2. Schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2024
 - 7.3. Rozpočet na roky 2025 - 2027
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva
 - 8.1. Majetok
 - 8.2. Zdroje krytia
 - 8.3. Pohľadávky
 - 8.4. Závazky
9. Hospodársky výsledok za rok 2024 - vývoj nákladov a výnosov
10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce
 - 10.1. Prijaté granty a transfery

- 10.2. Poskytnuté dotácie
- 10.3. Významné investičné akcie v roku 2024
- 10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti
- 10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia
- 10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

PRÍLOHY

1. Účtovná závierka
 - Súvaha Úč ROPO SFOV 1-01
 - Výkaz ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2-01
 - Poznámky – textová časť
 - Poznámky – tabuľková časť
2. FIN 1-12 Finančný výkaz o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách
3. FIN 3-04 Finančný výkaz o finančných aktívach podľa sektorov
4. FIN 4-04 Finančný výkaz o finančných pasívach podľa sektorov
5. FIN 5-04 Finančný výkaz o dlhových nástrojoch a vybraných záväzkoch
6. FIN 6-04 Finančný výkaz o bankových účtoch a záväzkoch obcí, vyšších územných celkoch s nimi zriadených rozpočtových organizácií
7. Správa nezávislého audítora k účtovnej závierke obce Chľaba za rok 2024

Úvodné slovo starostu obce

Rok 2024 bol výrazne ovplyvnený historickým výpadkom príjmov z podielových daní. Chýbajúce podielové dane, o ktoré boli ukrátené mestá a obce v dôsledku negatívnych opatrení v uplynulých rokoch, predstavovali pre samosprávy vážny problém. Bol to rok mimoriadne ťažký, mimoriadne zložitý. Bol to rok, keď sa prehlbovali problémy vo viacerých segmentoch.

V máji 2024 došlo dokonca k deficitu verejných financií, čo znamenalo ohrozenie schopnosti miest a obcí zabezpečiť školstvo, sociálne služby, verejnú dopravu či údržbu infraštruktúry. Na zmiernenie tejto situácie bol vykonaný jednorazový presun alikvotnej časti dvoch tretín dane z príjmov právnických osôb, čo pomohlo čiastočne stabilizovať rozpočty miest a obcí v kritickom období.

Napriek týmto opatreniam zostávali výpadky významným problémom. Za roky 2023 a 2024 dosiahli výpadky podielových daní značnú hodnotu. V roku 2024 zabezpečovala obec financovanie samosprávnych kompetencií predovšetkým z vlastných daňových a nedaňových príjmov. Z dotácií zo štátneho rozpočtu z príslušných kapitol štátneho rozpočtu boli financované kompetencie preneseného výkonu štátnej správy.

Výročná správa je dokument, ktorý poskytuje informácie o majetkovej a finančnej situácii obce, analýzu príjmov a výdavkov, prehľad o prijatých a poskytnutých transferoch, ako aj ostatné dôležité informácie o obci. Poskytuje pravdivý a nestanný pohľad na dosiahnuté činnosti a výsledky. Obec sa zameriavala hlavne na plnenie zákonom daných povinností s cieľom zabezpečiť požiadavky občanov a organizácií pôsobiacich na jej území obce.

Samospráva a samotný výkon do funkcie starostu obce má základný cieľ: služba občanom. Teším sa z každého úspechu, ktorý naša obec dosiahne, na každý pozitívny krok dopredu - k lepšiemu životu našich spoluobčanov. Práca vo vedení obce nemá merateľné kritérium, je to len spokojnosť obyvateľov.

Obec Chľaba sa aktívne zapája do kultúrno-spoločenského diania celého regiónu. Chcem verejne poďakovať všetkým občanom, ktorí svojou ochotou, obetavosťou a množstvom práce dennodenne tvoria túto komunitu, na ktorú sme všetci hrdí. Stále nás však čaká veľa práce. Verím a spolieham sa na aktívnu podporu a spoluprácu od všetkých občanov, podnikateľov a ostatných organizácií pôsobiacich na území obce, aby sme dosiahli čo najlepšie výsledky v skvalitňovaní podmienok života pre našich občanov. Zachovajme všetky pekné a osvedčené tradície našich predkov a ponúknime nové a kvalitné podmienky pre bývanie a život našim deťom.

Zostáva nám len dúfať, že rok 2025 prežijeme, pretože ten bude ešte ťažší ako tie uplynulé. Bohužiaľ, samosprávy konsolidujú už piaty rok a hoci sú najzodpovednejší hospodári, ocitli sa v stave, keď musia tvrdo už len šetriť.

Ing. Gregor Izrael, PhD.
Starosta obce Chľaba

1. Identifikačné údaje obce

Názov:	Obec CHĽABA
Sídlo:	Chľaba 197, PSČ: 943 66
IČO:	00 308 927
Štatutárny orgán obce:	Ing. Gregor IZRAEL, PhD.
Telefón:	036 757 3162, 036 757 3158
E-mail:	<u>chlaba@chlaba.sk</u>
Webová stránka:	www.chlaba.sk

2. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce:

Starosta obce je najvyšší predstaviteľ obce, výkonný orgán volený občanmi v priamych voľbách obce. Vykonáva obecnú správu a zastupuje obec navonok. Funkcia starostu je verejná funkcia. Starostom obce Chľaba je: **Ing. Gregor IZRAEL, PhD.**

Zástupca starostu obce:

Starostu zastupuje zástupca starostu, ktorého spravidla na celé funkčné obdobie poverí zastupovaním starosta, ak tak neurobí, zástupcu starostu volí obecné zastupiteľstvo. Zástupcom starostu obce je poslankyňa: **Renáta GREGUŠOVÁ.**

Hlavný kontrolór obce:

Hlavného kontrolóra volí a odvoláva obecné zastupiteľstvo. Jeho funkčné obdobie je šesť ročné. Hlavný kontrolór je zamestnancom obce. Hlavnou kontrolórkou obce je: **Mgr. Erika KLACSÁNOVÁ.**

Obecné zastupiteľstvo:

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený zo 7 poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce. Poslancami obecného zastupiteľstva obce Chľaba sú: **Frigyes FARAGÓ, Lea GITLEROVÁ, Renáta GREGUŠOVÁ, Ing. Csaba GYENES, Andrea MÁCSAIOVÁ, Gabriel TÓTH a Nora TÓTHOVÁ.**

Obecný úrad:

Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce. Zabezpečuje písomnú agendu orgánov obce a orgánov obecného zastupiteľstva, je podateľňou a výpravňou písomností obce. Zabezpečuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie obecného zastupiteľstva, vypracúva písomné vyhotovenia rozhodnutí obce, vykonáva nariadenia, uznesenia obecného zastupiteľstva a rozhodnutia obce. Prácu obecného úradu riadi starosta.

Predškolské zariadenie - Materská škola

Zabezpečuje výchovu a vzdelávanie detí v predškolskom veku, dopĺňa rodinnú výchovu o výchovno-vzdelávaciu činnosť zameranú na všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa, súčasťou výchovy je aj príprava dieťaťa na povinnú školskú dochádzku. Zariadenie zabezpečuje výchovu a vzdelávanie detí s celodennou, týždennou starostlivosťou.

Neziskové organizácie založené obcou

Nezisková organizácia BURDA, n.o. so sídlom: 943 65 Chľaba, IČO: 52041239 vznikla dňa 25.10.2018 na základe Rozhodnutia Okresného úradu Nitra, odbor všeobecnej vnútornej správy, Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra, číslo: OU-NR-OVVS1-2018/040742 podľa ust. § 9 ods. 1 zákona č. 213/1997 Z.z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v platnom znení.

BURDA, n.o. podľa zakladacej listiny poskytuje nasledovné všeobecne prospešné služby:

- a) Poskytovanie zdravotnej starostlivosti;
- b) Poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť;
- c) Tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt;
- d) Ochrana ľudských práv a základných slobôd;
- e) Vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry
- f) Výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby;
- g) Tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva;
- h) Služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti;
- i) Zabezpečenie bývania, správy, údržby a obnovy bytového fondu.

Orgánmi neziskovej organizácie sú:

- Správna rada;
- Dozorná rada;
- Riaditeľ.

Riaditeľom a štatutárnym orgánom neziskovej organizácie je:

- PharmDr. Ernestína Tóthová.

Podnikateľská činnosť obce

Obec vykonáva vlastnú podnikateľskú činnosť v zmysle § 4 ods. 3 písm. k) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov a rozvoja obce. Obec podniká v oblasti poskytovania poštových služieb na zabezpečenie činnosti pošty Partner Chľaba a v oblasti poskytovania ubytovacích služieb vo vlastnej rekreačnej chate.

3. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce:

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov a dotácii zo štátneho rozpočtu. Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce, má sa zveľaďovať a zhodnocovať. Majetok obce možno použiť na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce. Zásady hospodárenia s majetkom obce určuje obecné zastupiteľstvo.

Vízie obce:

Obec Chľaba bude obcou, ktorá bude vyvážene zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Obec sa stane významným strediskom cestovného ruchu, a bude ohľaduplne využívať svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zveľaďovania. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť čo najlepšie prezentovať svoje kultúrne tradície a zvyklosti v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Zabezpečí rozvoj turistickej oblasti Kováčov. Z

hospodárskeho hľadiska obec vytvorí priaznivé podmienky pre rozvoj tradičných výrobných a nevýrobných odvetví, pre ktorých rozvoj má obec najväčší potenciál – poľnohospodárstvo, potravinárstvo a vinohradníctvo.

Ciele obce:

V prípade obce Chľaba ide o širokospektrálne rozvrhnutie cieľov. Dotýkajú sa oblasti malého a stredného podnikania, ktoré majú perspektívu vďaka prírodným podmienkam, prihraničnému umiestneniu a tým pádom i vďaka možnosti rozširovania služieb v oblasti cestovného ruchu. Aby však obec mohla napredovať v spomínanej oblasti, musí vytvoriť vhodné základy v rámci technickej a občianskej vybavenosti. Nesmie zaostávať vo zveľaďovaní služieb v zdravotníctve, vzdelávaní a sociálnej oblasti.

Obec Chľaba sa pýši chráneným územím a rekreačno-relaxačným strediskom Kováčov. Táto skutočnosť ju vedie k zachovaniu prírodného potenciálu ochranou životného prostredia v prvom rade osvetou či už miestneho obyvateľstva, alebo návštevníkov zo širokého okolia.

4. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

4.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce:

Obec sa nachádza na juhovýchodnom Slovensku, na hraniciach s Maďarskom. Na našom území hraničí s Podunajskou pahorkatinou na západe (podcelok Ipeľská pahorkatina). Južnú hranicu tvorí koryto Dunaja, ktorý sa prerezáva cez Vyšehradskú bránu a oddeľuje oblasť od maďarského pohoria Pilis, východnú hranicu tvorí koryto rieky Ipeľ, ktorý oddeľuje okolie obce od maďarského pohoria Börzsöny. Severozápadnú časť ohraničuje bajtavská brána, ktorá delí oblasť od Ipeľskej pahorkatiny, časť Zalabský chrbát.

Susedné mestá a obce:

- Slovenské obce – Kamenica nad Hronom, Bajtava a Leľa
- Maďarské obce a mestá – Ipolydamásd, Szob a Esztergom

Celková rozloha obce:

- 1387 ha

Nadmorská výška:

Relatívne výškové rozdiely dosahujú 180 až 310 m n. m. Najvyšším vrchom oblasti je vrch Burdov (387,7 m n.m.).

4.2. Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov:

K výrazným zmenám v počte obyvateľov nedošlo. Balans je vždy mierne pod hodnotou 700 ľudí. Po odstupe piatich rokov boli zmeny mierne klesajúce. V poslednom sledovanom roku, t.j. k 31. 12. 2024 obec obývalo 655 obyvateľov.

Národnostná štruktúra:

Skutočnosť, že obec Chľaba leží pri hraniciach s Maďarskom, prispieva k národnostnému zloženiu tu bývajúcich ľudí. Znamená to, že vyše 73 % osôb je maďarskej národnosti. Ostatní sú slovenskej národnosti, resp. českej.

- slovenská 24,11 %
- maďarská 73,48 %
- česká 0,28 %
- anglická 0,14 %
- nezistená 1,99 %

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu:

O demografickom vývoji vypovedá aj náboženská štruktúra. Väčšina ľudí sa prihlasuje k rímskokatolíckej viere, i keď po desaťročí ich počet mierne klesá. Obyvateľstvo obce sa hlási aj k evanjelickej, gréckokatolíckej a reformovanej viere. V poslednom období narástol počet osôb, ktorí sa nehlásili k žiadnemu vyznaniu.

- katolícke 75,89 %
- evanjelické 0,43 %
- gréckokatolícke 0,57 %
- reformované 1,56 %
- kresťanské zbory 0,28 %
- iné, nezistené 2,55 %
- bez vyznania 18,72 %

Vývoj počtu obyvateľov:

- rok 2020 681 obyvateľov
- rok 2021 668 obyvateľov
- rok 2022 657 obyvateľov
- rok 2023 661 obyvateľov
- rok 2024 655 obyvateľov

4.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci:

Stav nezamestnanosti obce Chľaba sa mení k lepšiemu, čo znamená, že za posledné obdobie v celku dochádza k postupnému znižovaniu počtu uchádzačov o zamestnanie.

Nezamestnanosť v okrese:

Počet ľudí bez práce a miera nezamestnanosti v Slovenskej republike medziročne klesali za celý rok 2024 na nové dlhodobé minimum. Miera nezamestnanosti v SR dosiahla vlni nové ročné historické minimum 5,3 %. Pozitívum vývoja bolo, že ubudlo najmä dlhodobo nezamestnaných.

Z regionálneho hľadiska počet ľudí bez práce medziročne klesol až v 7 z 8 krajov Slovenska, najvýraznejšie, o viac ako 17 % v Košickom kraji. Nad'alej však najvyššie počty nezamestnaných boli v Prešovskom kraji, v Košickom kraji a v Banskobystrickom kraji. Miera evidovanej nezamestnanosti v Nitrianskom kraji bola k 31. decembru 2024 na úrovni 3,4 % a v okrese Nové Zámky na úrovni 3,7 %.

Vývoj nezamestnanosti:

- rok 2020 – priemerne 23 obyvateľov
- rok 2021 – priemerne 14 obyvateľov
- rok 2022 – priemerne 10 obyvateľov
- rok 2023 – priemerne 9 obyvateľov
- rok 2024 – priemerne 12 obyvateľov

4.4. Symboly obce

Erb obce a logo obce:

Zo spodného okraja zeleného štítu vyrastajúce dva obilné klasy, medzi nimi strieborné, hrotmi nahor smerujúce radlice - čerieslo a lemeš - nad nimi zlatý obilný snop, previazaný červenou stuhou.

Vlajka obce:

Pozostáva zo siedmich pozdĺžnych pruhov vo farbách červenej (1/10), bielej (1/10), zelenej (2/10), žltej (2/10), zelenej (2/10), bielej (1/10) a červenej (1/10). Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Pečať obce:

Je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopolisom OBEC CHĽABA. Pečať má priemer 35 mm, čo je v súlade s domácimi zvyklosťami a predpismi o používaní pečiatok s obecnými symbolmi.

4.5. História obce

Osídlenie obce pochádza z obdobia neolitu a eneolitu, z ktorého bolo odkryté sídlisko s kanelovanou keramikou, žiarové hroby severozápadnej kultúry zo staršej doby bronzovej, sídlisko a pohrebisko karpatskej mohylovej kultúry zo strednej doby bronzovej, laténske hroby, rímska strážna veža (burgus) zo 4. storočia n.l.

Táto pôvodne rybárska obec je písomne doložená od roku 1138 ako *villa Helenba, Chelemba*, keď bola kráľovským resp. vojvodským majetkom. Okolo roku 1108 vojvoda Álmos daroval dömöskému prepošstvu 33 helenbských rybárov, ktorých zaopatril zemou, lesom a pasienkami pri Ipli, za čo museli každú strelu odovzdávať 30 rýb.

Roku 1262 obec natrvalo prešla do rúk ostrihomskeho arcibiskupa a je zapísaná ako *Helumba*.

V roku 1335 obec vystupuje pod menom *Helymbafalua, Heleba*. Kráľ Karol Róbert tu mal lovecký revír (r. 1339), Kráľ Ľudovít II. (1516-1526) Helembu daroval Bakóczovej kaplnke v Ostrihome a tak sa obec stala majetkom ostrihomskej stoličnej kapituly.

V období tureckých vpádov sa obec nachádzala po 150 rokov na území okupovanom Turkami – na konci okupácie bola opäť zničená. Obyvateľstvo trpelo aj v období stavovských povstaní, jeho počty zdecimoval mor. V tureckom defteri z roku 1570 je obec zapísaná ako *Helenba*, bolo tu 17 domov.

V roku 1831 aj v Helemba vypukla cholerozá nález. V roku 1715 mala obec 19 domácností, v roku 1828 81 domov a 489 obyvateľov. Obyvateľstvo sa živilo prevažne poľnohospodárstvom, ovocinárstvom, vinohradníctvom a rybárstvom.

V poradí už tretiu osadu v roku 1838 zaplavila voda Ipl'a a Dunaja, ktorá siahala až po komíny domov. Zrútilo sa 54 domov. Z tohto obdobia pochádzajú známe vínne pivnice, pôvodne vybudované ako dočasné obydlia.

Vypuknutie I. svetovej vojny (1914-1918) pospolitému ľudu priniesol iba biedu a žiaľ. Na bojiskách padlo 35 Helembanov. V roku 1918 znamenal koniec rakúsko-uhorskej monarchie a vznik I. Československa, ktorého sa Helemba stala súčasťou.

V rokoch 1938-1945 bola pripojená k Maďarsku. Počas oslobodzovacích bojov utrpela značné škody. Po oslobodení nastala v obci výstavba.

4.6. Pamiatky

Za najstaršiu pamiatku obce možno považovať *základy rímskej veže – burgusu* – v miestach dnešného rímsko-katolíckeho kostola.

Prvý kostol postavený v 12. storočí v románskom slohu bol zničený za tatárskeho vpádu (1241-43). Obyvatelia sa neskôr presťahovali na dunajský ostrov a tu bol postavený malý *gotický kostol* spomínaný v roku 1332 ako filia patriaca ku Kakatu (dnes Štúrovo), Turci ho okolo roku 1680 vypálili. V roku 1769 bol postavený tretí, neskorobarokový *rímskokatolícky kostol sv. Imricha* pôvodne v neskorobarokovom štýle z roku 1769, ktorý bol po roku 1800 prestavaný v klasicistickom štýle.

Na takmer najvyššom bode cintorína stojí *kaplnka sv. Urbana* postavená v roku 1935 manželkou Pála Remenyika nar. Rózou Kégly na mieste staršej malej stavby z roku 1828 postavenej na pamiatku ničivého krupobitia.

Obec zdobí i viacero malých sakrálnych pamätníkov. *Stĺp Božie muky* je malá štíhla štvorcová stavba s polkruhovým zakončením a veľkým výklenkom, osadeným na širšom nižšom podstavci.

Pred kostolom stojí *pieskovecový kríž s kamenným korpusom*, ktorý bol postavený tunajšími rímsko-katolíckymi veriacimi v roku 1777 na pamiatku prechodu obyvateľstva na rímsko-katolícku náboženskú vieru.

V obci je národná prírodná rezervácia s 5. stupňom ochrany: *Kováčovské kopce „Juh“ (Burdov)* vyhlásená v roku 1966, i „Sever“ (*Leliánsky les*).

Zaujímavosťou obce sú *vínne pivnice*, resp. súbor šiestich vinných pivníc, vyhlásených za nehnuteľnú kultúrnu pamiatku so zápisom do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu v roku 2007. Za účelom uchovania jedinečnej ukážky architektonického a remeselníckeho umenia a vinohradníckych tradícií bolo v roku 2005 zriadené *Pivničné múzeum*.

V septembri 2014 sa uskutočnilo slávnostné otvorenie *Obecného múzea*. Múzeum uchováva cenné predmety, prostriedky, fotky, písomné dokumenty a ďalšie zaujímavosti.

4.7. Významné osobnosti obce

V rokoch 1913-1960 tu pôsobil maliar *Vincent Bánsághi* (1881-1960), ktorý je tu i pochovaný, pôvodným priezviskom Steinacher. Od roku 1905 študoval v Budapešti, v rokoch 1911-1912 na Académie Julian v Paríži. Tu sa usadil na začiatku 20. stor., keď ho očarilo prírodné prostredie Chľaby. V jeho tvorbe prevládajú krajinky. Maľoval zábery z ulíc Paríža, partie pri rieke Seine, z okolia Štúrova i pohľady na Vysoké Tatry.

Sándor Palotay (1874-1941) učiteľ, riaditeľ školy a kantor. Po štúdiách na strednej škole a učiteľskom ústave ako učiteľ od roku 1891 začal pôsobiť v obci Szob. V roku 1906 prišiel do Chľaby a tu pôsobil do odchodu do dôchodku do roku 1936.

5. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

5.1. Výchova a vzdelávanie

Na základe zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V obci sa nachádza jednotriedna materská škola s vyučovacím jazykom maďarským, ktorá je v zriaďovateľskej pôsobnosti obce. V školskom roku 2024/2025 ju navštevovalo celkom 14 detí. Výchovu a výučbu majú na starosti dve učiteľky (učiteľ + riaditeľ). Materská škola sídli v samostatnej budove. V roku 2020 v rámci projektu „Zateplenie obecných budov“ bola budova materskej školy zrekonštruovaná. Za základným školským vzdelaním žiaci z obce dochádzajú do Štúrova, za stredným vzdelaním podľa študijného záujmu najmä do stredných škôl v Nitrianskom kraji alebo do susedného Maďarska.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať na: Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže a na zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej školy.

5.2. Zdravotníctvo

V obci sa zdravotnícke služby neposkytujú, nie je tu ambulancia praktického resp. pediatrického lekára. Základnú, ako aj vyššiu zdravotnícku starostlivosť obyvateľom poskytujú zdravotnícke

zariadenia v Štúrove. Hospitalizáciu občanov v prípade potreby zabezpečujú nemocnica s poliklinikou v okresnom meste Nové Zámky a nemocnica v Ostrihome. V obci chýba lekáreň.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti sa bude orientovať na: Rozvoj širokej palety zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť.

5.3. Sociálne zabezpečenie

Po vzájomnej dohode a spolupráci obce s vedením Nitrianskeho samosprávneho kraja sa v r. 2012 rozšírili služby v oblasti sociálneho zabezpečenia o „DUNAJ“ Zariadenie sociálnych služieb, Kováčov, ktoré sa nachádza v bývalej budove pohraničnej stráže v obci Chľaba. Kapacita pracoviska je 45 osôb z toho 12 miest je pre užívateľov podporovaného bývania.

V máji 2023 bolo dané do prevádzky ďalšie špecializované sociálne zariadenie s kapacitou 28 osôb v rekonštruovanej nevyužívanej budove bývalej základnej školy s podlahovou plochou 251 m². Popri špecializovanom zariadení sa vybudovala novostavba s podlahovou plochou 180 m², tzv. „Burda centrum“, v ktorej sa poskytujú rehabilitačné služby prijímateľom sociálnych služieb ako aj obyvateľom regiónu. Obec týmto spôsobom prispieva k sociálnemu zabezpečeniu starším a odkázaným osobám, k rozvíjaniu a získavaniu zručnosti osôb podporovaného bývania potrebné pre ich samostatný život.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na: Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zbytku života. Zámerom obce je neustále rozvíjať poskytované sociálne služby v obci.

5.4. Kultúra a šport

Kultúra v obci je samozrejmosťou a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu.

Na uskutočňovanie kultúrnych aktivít je k dispozícii obyvateľom v obci *kultúrny dom*. Budova má celkovú kapacitu 180 osôb. V roku 2020 v rámci projektu „Zateplenie obecných budov“ bola budova čiastočne zrekonštruovaná. Slúži na uskutočňovanie pravidelných i nepravidelných kultúrnych podujatí.

Z pravidelných *kultúrnych akcií* sa v obci usporadúvajú: veselica pri príležitosti Fašiangov-fašiangový karneval, Deň detí-športovo-kultúrny zábavný deň, Jesenný festival, Október - mesiac úcty k starším, Príchod Mikuláša, Oslava sobášov strieborných, zlatých a diamantových svadieb a Vianočné trhy. Ďalej organizuje obecný úrad akcie s názvom Poznaj prírodu-pešia túra pre deti, Poznaj okolie svojej obce-cyklistická túra pre deti, Rybárske preteky a Deň matiek.

Obec sa pýši aj miestnymi *kultúrnymi spolkami*, a to: „Helembai pengetők“ - citarový súbor a ženský spevokol „Jesenné ruže-Őszi rózsák“.

Pre záujemcov o čítanie je sprístupnená verejnosti *obecná knižnica* v čase stránkových hodín obecného úradu.

Z civilnej sféry tu majú zastúpenie: *Poľovnícka spoločnosť „Sútok“*, *Klub rybárov Chľaba*, *Klub dôchodcov Chľaba*, *Dobrovoľný hasičský zbor*, *Občianske združenie Mládež*, *Klub Fitness a športových aktivít*.

Duchovnú kultúru poskytuje obyvateľom *rímsko-katolícky kostol sv. Imricha* s celkovou úžitkovou plochou 253 m².

Obyvatelia majú v obci viacero možností športového vyžitia. K dispozícii je hlavne futbalové ihrisko, ktoré aj intenzívne využívajú. Ďalej je k dispozícii viacúčelové športové ihrisko s volejbalovým, basketbalovým a nohejbalovým ihriskom. V roku 2018 pribudlo nové detské ihrisko

pre deti a mládež, ktoré bolo v roku 2021 rozšírené o ďalšie prvky. Športové dianie v obci napomáha organizácia pod názvom „Burda sport club Chľaba-Helemba“. V rekreačnej oblasti Kováčov sú pri rekreačných objektoch vybudované športovo-rekreačné zariadenia ako otvorený bazén, tenisové kurty, rôzne druhy ihrísk a asfaltových športových plôch. Športovo-rekreačné aktivity poskytuje aj rieka Dunaj (vodné športy, rybolov), pešia turistika a horská turistika v pohorí Burda a poľovníctvo.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že kultúrny a spoločenský život sa bude orientovať na: Kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych a športových aktivít organizovaných obcou ale aj miestnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne a športové aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície a športové aktivity budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

5.5. Doprava

Cestná sieť v obci Chľaba a v jej okolí je dobre vybudovaná. Cez obec prechádza cesta III. Triedy 1523 a 1515, ktorá ju spája s najbližšou obcou Kamenica nad Hronom. Napája sa na cestu II. Triedy 564 smerujúc juhozápadne k mestu Štúrovo a severne k mestu Levice. Celková dĺžka miestnych komunikácií je v obci približne 8,4 km. Popri miestnych komunikáciách vedú chodníky v celkovej dĺžke 2.460 m.

Obyvatelia majú možnosť využiť dopravné služby autobusovými prímestskými linkami, ako aj diaľkovými linkami. V katastri obce sa nachádzajú 3 autobusové zastávky a ďalšie 2 v rekreačnej oblasti Kováčov. Prímestskú dopravu zabezpečuje ARRIVA Nové Zámky, a.s.

Veľkou výhodou pre obec je vybudovaná turistická trasa, ktorá sa začína v obci Kamenica nad Hronom, pokračuje miestnymi komunikáciami v smere do obce Chľaba. Tu sa napojí na modrú turistickú značku a po lesnej ceste pomalým stúpaním prichádza do lokality Rázcestie na Bajtavu. Odtiaľ asfaltovou cestou pokračuje na okraj obce Bajtava, kde sa napojí na cestu III/510005. Ďalej vedie do obce Leľa, tu odbočí k futbalovému ihrisku a pokračuje poľnou cestou popri rieke Ipeľ až do obce Salka. Tu končí pri náučnom paneli na okraji obce.

Doprave slúži aj dôležitý most Helemba–Szob cez Ipeľ na významnej železničnej trati Vác-Budapest, železný most, dvojkoľajový.

Medzi Helembou a Ipolydamásdom stál drevený most cez Ipeľ už v 19. stor. Neskôr ho nahradila kompa. Samozrejme po vzniku I. Československa v roku 1918 bola prevádzka zrušená. Až v roku 1989 bol postavený Maďarským krajinským vodohospodárskym podnikom dočasný železný most, ktorý slúžil na prevoz pracovných zariadení a materiálu na stavbu v Nagymarosi. Pri jeho stave pomáhali vojaci - ženisti. Po prerušení stavby vodného diela bol most uzavretý a používal sa len príležitostne, hlavne počas väčších sviatkov. Povodeň v roku 2000 most poškodila, bol vyhlásený za životu nebezpečný a bol rozobratý. V júli 2023 bol slávnostne odovzdaný do užívania nový cezhraničný most cez rieku Ipeľ, čo spája obec Chľaba a maďarskú obec Ipolydamásd. Projekt bol spolufinancovaný z programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Slovenská republika - Maďarsko.

Na slovensko-maďarskom pohraničí v úseku Štúrovo-Kamenica nad Hronom-Chľaba-Ipolydamásd-Letskés pribudol ďalší úsek medzinárodnej cyklistickej trasy EuroVelo 6. Projekt bol spolufinancovaný Európskou úniou v rámci programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Slovenská republika - Maďarsko.

5.6. Územné plánovanie

Hlavným dôvodom pre spracovanie ÚPN O Chľaba bola potreba obce rozhodovať o výstavbe v katastri obce podľa aktuálneho územnoplánovacieho dokumentu.

Pre riešenie ÚPN O Chľaba sú stanovené nasledovné ciele:

- vytvoriť komplexné zásady utvárania a regulatívy využitia územia,

- formovať prostredie obce v kontinuite kultúrno-spoločenských a historických tradícií,
- formovať obraz obce v tradičnej mierke existujúcich štruktúr s dôrazom na jedinečnosť územia, so zreteľom na elimináciu možností vniesť do územia také urbanistické alebo architektonické prvky, ktoré sú v rozpore s existujúcou štruktúrou,
- zvýšiť celkovú kvalitu životného prostredia pre ľudí a chrániť ich pred nepriaznivými vplyvmi vhodnou priestorovou organizáciou územia a vhodným využívaním funkčných plôch,
- zabezpečiť primerané zastúpenie plôch zelene,
- zlepšiť dopravnú obsluhu územia a súčasne vytvoriť podmienky pre skľudnenie a zníženie intenzity hluku z cestnej a železničnej dopravy v rámci riešeného územia,
- vytvorenie podkladov pre tvorbu koncepcií výstavby technického vybavenia územia,
- vytvorenie územných podmienok pre bytovú výstavbu pre vlastných obyvateľov obce, ako aj pre obyvateľov z okolitého územia s cieľom pozitívne ovplyvniť demografické zloženie obyvateľstva v obci,
- vytvorenie územných podmienok pre lokalizáciu podnikateľských aktivít, s cieľom zabezpečiť pracovné príležitosti pre bývajúce obyvateľstvo a na prilákanie nových investorov na územie obce,
- vytvorenie územných podmienok na rozvoj rekreácie a cestovného ruchu tak, aby obec čo najlepšie vedela zužitkovať svoje prirodzené danosti,
- zapracovať plánované zámery z oblasti rozvoja cestovného ruchu do konceptu riešenia variantne,
- navrhnuť urbanistickú koncepciu dobudovania a revitalizácie chatovej oblasti Kováčovské kopce,
- zapracovať známe rozvojové zámery z oblasti rozvoja technickej infraštruktúry do konceptu riešenia,
- pre zachovanie a postupné zlepšenie kvality krajinného a sídelného prostredia zachovať a chrániť v katastrálnom území obce ekologicky hodnotné plochy a začleniť do siete prvkov ekologickej stability za účelom zachovania biologickej diverzity a prírodných hodnôt územia.

Územný plán obce Chľaba bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva obce Chľaba č. 57, zo dňa 05. 09. 2011.

5.7. Hospodárstvo

Potreby ľudí pokrývajú a uspokojujú aj miestne obchody. V obci Chľaba je v prevádzke *Jednota COOP* s rozličným tovarom. Nájsť tu aj pohostinstvá, a to: *Hostinec Rybár* a *Melódia presso*. Keďže sa jedná o miesto, ktoré má vhodné podmienky na cestovný ruch, verejnosť si tu ulahodí aj v hoteloch s reštauráciami. V rekreačnej oblasti Kováčov je to *Hotel Panoráma* a *Reštaurácia a penzión Modrá ryba*. Priamo v obci zas *Penzión ISTER*. V prevádzke je aj pošta a cintorín.

Trhová ekonomika je založená na slobodnom podnikaní, voľnej súťaži, zdravej konkurencieschopnosti. Podnikateľský subjekt sa dostáva do trhovej ekonomiky a jeho postavenie závisí od vzájomnej interakcie podniku s okolím. Ide o uspokojenie vlastných potrieb podnikateľa prostredníctvom uspokojovania potrieb iných.

Poľnohospodárske pozemky v obci obhospodarujú súkromní hospodári a spoločnosť *Aben Agro Burda, s.r.o. Bratislava*. V obci sa obnovilo vinohradníctvo zásluhou spoločnosti *B. C. INVEST, a.s. Dunajská Streda*, ktorá od roku 2019 spustila prevádzku vinárskeho závodu, kde spracovávajú hrozno vypestované v našej obci.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať na: Zlepšenie podmienok pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu na zachovaní stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami.

6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce Chľaba bol rozpočet obce na rok 2024. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce Chľaba na rok 2024 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce Chľaba sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2024.

Rozpočet obce Chľaba bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 14.12.2023 uznesením č. 8/94/2023-OZ.

Rozpočet bol zmenený osemkrát:

- prvá zmena schválená obecným zastupiteľstvom dňa 29.02.2024 uznesením č. 9/101/2024-OZ, rozpočtovým opatrením č. 2024/01
- druhá zmena schválená starostom obce dňa 31.03.2024, rozpočtovým opatrením č. 2024/02
- tretia zmena schválená obecným zastupiteľstvom dňa 25.04.2024 uznesením č. 10/108/2024-OZ, rozpočtovým opatrením č. 2024/03
- štvrtá zmena schválená obecným zastupiteľstvom dňa 25.06.2024 uznesením č. 11/128/2024-OZ, rozpočtovým opatrením č. 2024/04
- piata zmena schválená starostom obce dňa 31.08.2024, rozpočtovým opatrením č. 2024/05
- šiesta zmena schválená obecným zastupiteľstvom dňa 30.09.2024 uznesením č. 12/132/2024-OZ, rozpočtovým opatrením č. 2024/06
- siedma zmena schválená obecným zastupiteľstvom dňa 07.11.2024 uznesením č. 13/143/2024-OZ, rozpočtovým opatrením č. 2024/07
- ôsma zmena schválená obecným zastupiteľstvom dňa 12.12.2024 uznesením č. 14/161/2024-OZ, rozpočtovým opatrením č. 2024/08.

6.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2024 v EUR

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2024	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	498.600,00	609.090,00	609.089,92	122,16 %
z toho :				
Bežné príjmy	383.800,00	397.391,00	397.390,81	103,54 %
Kapitálové príjmy	34.800,00	78.777,00	78.776,98	226,37 %
Finančné príjmy	80.000,00	132.922,00	132.922,13	166,15 %
Výdavky celkom	498.600,00	609.090,00	554.363,51	111,18 %
z toho :				
Bežné výdavky	382.600,00	423.332,00	418.227,33	109,31 %
Kapitálové výdavky	88.000,00	155.285,00	105.690,07	120,10 %
Finančné výdavky	28.000,00	30.473,00	30.446,11	108,74 %
Rozpočtové hospodárenie obce	0,00	0,00	54.726,41	

V roku 2024 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili príjmy :

- v bežnom rozpočte:

- podielové dane, ktoré predstavovali zníženie oproti roku 2023 o 8.861,97 EUR
- daň z nehnuteľností, ktorá predstavovala zvýšenie oproti roku 2023 10.891,39 EUR
- komunálny odpad a drobný stavebný odpad, ktorý predstavoval zvýšenie oproti roku 2023 o 6.985,89 EUR

- prijaté granty a transfery, ktoré predstavovali zníženie oproti roku 2023 o 97.206,26 EUR
- **v kapitálovom rozpočte:**
 - príjem z predaja pozemkov, ktorý predstavoval zvýšenie oproti roku 2023 o 3.113,00 EUR
 - prijaté kapitálové granty a transfery, ktoré predstavovali zníženie oproti roku 2023 o 931.200,17 EUR
- **vo finančných operáciách:**
 - prijatý bankový úver vo výške 76.713,67 EUR
 - čerpanie rezervného fondu vo výške 40.900,00 EUR

V roku 2024 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili výdavky :

- **v bežnom rozpočte:**
 - výdavky na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné vyrovnania vo výške 181.537,09 EUR
 - výdavky na poisťovné a príspevok do poisťovní vo výške 66.860,81 EUR
 - výdavky na tovary a služby vo výške 143.046,82 EUR
 - výdavky na bežné transfery vo výške 20.502,22 EUR
 - výdavky na splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi vo výške 6.280,39 EUR
- **v kapitálovom rozpočte realizované investičné akcie:**
 - nákup pozemkov vo výške 2.000,00 EUR
 - realizácia nových stavieb - zábradlie pri kostole vo výške 2.413,80 EUR
 - nákup špeciálnych strojov - kamerový systém v RO Kováčov vo výške 2.400,00 EUR
 - nákup strojov a zariadení - ramenný mulčovač vo výške 17.457,00 EUR
 - nákup strojov a zariadení - chladiace zariadenie do domu smútku vo výške 6.720,00 EUR
 - rekonštrukcia a modernizácia budov - „Burda centrum“ vo výške 9.688,61 EUR
 - realizácia nových stavieb - „Burda centrum“ vo výške 60.305,06 EUR
- **vo finančných operáciách:**
 - splácanie úveru z Prima banky Slovensko, a.s. vo výške 18.571,20 EUR
 - splácanie úveru zo ŠFRB vo výške 11.874,91 EUR

6.2. Schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2024

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2024 v EUR
Bežné príjmy spolu	397.390,81
Bežné výdavky spolu	418.227,33
Bežný rozpočet	- 20.836,52
Kapitálové príjmy spolu	78.776,98
Kapitálové výdavky spolu	105.690,07

Kapitálový rozpočet	- 26.913,09
Schodok bežného a kapitálového rozpočtu	- 47.749,61
<i>Úprava schodku HČ</i>	- 54.195,69
<i>Úprava schodku PČ (doplňkový zdroj financovania HČ, zdroj financovania PČ)</i>	- 471,73
Upravený schodok bežného a kapitálového rozpočtu	- 102.417,03
Prijímové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	132.922,13
- finančné zábezpeky školskej jedálne	0,00
- finančné zábezpeky na nájomné - napr. bytovky ŠFRB	0,00
- finančné zábezpeky na verejné obstarávanie	0,00
Výdavkové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	30.446,11
- finančné zábezpeky školskej jedálne	0,00
- finančné zábezpeky na nájomné - napr. bytovky ŠFRB	0,00
- finančné zábezpeky na verejné obstarávanie	0,00
Rozdiel finančných operácií	102.476,02
PRÍJMY SPOLU	609.089,92
VÝDAVKY SPOLU	554.363,51
Rozpočtové hospodárenie obce	54.726,41
<i>Úprava schodku HČ</i>	- 54.195,69
<i>Úprava schodku PČ (zdroj financovania PČ)</i>	- 471,73
Upravené rozpočtové hospodárenie obce	58,99

Schodok rozpočtu v sume 102.417,03 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **upravený** o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a podľa osobitných predpisov v sume 54.667,42 EUR bol v rozpočtovom roku 2024 vysporiadaný:

- z rezervného fondu 40.900,00 EUR
- z finančných operácií 61.517,03 EUR

Schodok rozpočtu zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **sa upravuje - zvyšuje o:**

- a) nevyčerpané prostriedky **zo ŠR** účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 284,20 EUR, a to na:
 - stravné pre deti v materskej škole v sume 284,20 EUR
- b) nevyčerpané prostriedky **zo ŠR** účelovo určené na **kapitálové výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 49.500,00 EUR, a to na:
 - výstavbu detského inkluzívneho ihriska v sume 49.500,00 EUR
- c) nevyčerpané prostriedky **školského stravovania na stravné a réžiu** podľa ustanovenia § 140-141 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume 590,12 EUR,

- d) nevyčerpané prostriedky z **fondy prevádzky, údržby a opráv** podľa ustanovenia § 18 ods.3 zákona č. 443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v z.n.p. v sume 3.141,75 EUR,
- e) nevyčerpané prostriedky z **príspevku z poplatkov za uloženie odpadov** podľa zákona č. 587/2004 Z.z. o Environmentálnom fonde v z.n.p. v sume 329,26 EUR,
- f) nevyčerpané prostriedky **za komunálny odpad a drobný stavebný odpad** podľa zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v z.n.p. v sume 350,36 EUR,
- g) nevyčerpané prostriedky **z podnikateľskej činnosti ako zdroj financovania podnikateľskej činnosti** podľa zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 471,73 EUR.

Zostatok finančných operácií v sume 61.517,03 EUR bol použitý na:

- vysporiadanie schodku bežného a kapitálového rozpočtu v sume 61.517,03 EUR

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 58,99 EUR, navrhujeme použiť na :

- tvorbu rezervného fondu 58,99 EUR

Na základe uvedených skutočností navrhujeme tvorbu rezervného fondu za rok 2024 vo výške **58,99 EUR**.

6.3. Rozpočet na roky 2025-2027 v EUR

	Skutočnosť k 31.12.2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026	Rozpočet na rok 2027
Príjmy celkom	609.089,92	836.000,00	453.000,00	473.000,00
z toho :				
Bežné príjmy	397.390,81	422.000,00	438.000,00	458.000,00
Kapitálové príjmy	78.776,98	361.000,00	15.000,00	15.000,00
Finančné príjmy	132.922,13	53.000,00	0,00	0,00

	Skutočnosť k 31.12.2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026	Rozpočet na rok 2027
Výdavky celkom	554.363,51	836.000,00	453.000,00	473.000,00
z toho :				
Bežné výdavky	418.227,33	400.000,00	413.000,00	432.000,00
Kapitálové výdavky	105.690,07	408.000,00	15.000,00	16.000,00
Finančné výdavky	30.446,11	28.000,00	25.000,00	25.000,00

Dôvodová správa k rozpočtu na roky 2025 - 2027:

Zostavenie rozpočtu prebiehalo vo veľmi komplikovanom období, v podmienkach energetickej krízy, zvyšujúcej sa inflácie a výrazného rastu cien tovarov a služieb vrátane DPH. Jeho zostavenie vo veľkej miere ovplyvnilo konsolidácia štátneho rozpočtu s vplyvom na financovanie samospráv, čo sa prejavuje znižovaním výnosov z daní príjmov pre obce.

Rozpočet vychádza z analýzy hospodárenia roku 2024 a rozvojových plánov obce na rok 2025. Vo viacročnom rozpočte sú vyjadrené zámery rozvoja obce na ďalšie dva rozpočtové roky. Viacročný rozpočet na roky 2026-2027 je zostavený v rovnakom členení ako rozpočet na rozpočtový rok 2025. Rozpočet obce, vrátane finančných operácií, je zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový; schodok je rozpočtovaný vo výške

– 47.000,00 EUR. Schodok kapitálového rozpočtu bude krytý z príjmových finančných operácií a z prebytku bežného rozpočtu.

Príjmová časť rozpočtu na rok 2025 predpokladá s celkovým objemom príjmov vo výške 836.000,00 EUR. V porovnaní s očakávanými príjmami za rok 2024 ide o zvýšenie o 243.200,00 EUR. Dôvodom je zahájenie projektu rekonštrukcie obecnej budovy.

K naplneniu cieľov v príjmovej časti rozpočtu je dôležité, aby v plánovanej miere bol poukázaný výnos daní územnej samosprávy. Podľa odhadov Rady pre rozpočtovú zodpovednosť zo začiatku novembra 2024 príjmy obce Chľaba z daní z príjmov fyzických osôb a právnických osôb by v roku 2025 mali dosahovať sumu 191.051,00 EUR a podľa prognózy MFSR uvedené príjmy sú plánované v sume 195.618,00 EUR.

Rozpočet príjmov z miestnych daní a poplatkov na rok 2025 vychádza zo všeobecne záväzných nariadení obce. Na základe úpravy sadziieb sa rozpočtuje nárast príjmov z miestnych daní a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Nedaňové príjmy obce sú rozpočtované na vyššej úrovni ako je očakávaná skutočnosť v roku 2024 o 5.800,00 EUR.

V ostatných bežných príjmov (granty a transfery) sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú obci poskytované z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií štátu v sume 55.000,00 EUR.

Obec v roku 2025 plánuje s kapitálovými príjmami v sume 361.000,00 EUR z časti z predaja majetku vo výške 12.000,00 EUR a z časti z tuzemských kapitálových grantov a transferov v sume 349.000,00 EUR.

Obec na rok 2025 zapája do rozpočtu finančné prostriedky z predchádzajúcich rokov v sume 53.000,00 EUR.

Rozpočet príjmov treba považovať za rámcový, ktorý prejde v priebehu roka určitými zmenami najväčším predpokladom v súvislosti s plnením daňových príjmov.

Výdavková časť rozpočtu na rok 2025 rozpočtuje s celkovým objemom výdavkov vo výške 836.000,00 EUR. Zvýšenie výdavkov v porovnaní s predpokladanými výdavkami roku 2024 taktiež súvisí so zahájením projektu obnovy obecných budov a výdavkami vynaloženým na jeho realizáciu. Rozpočet bežných výdavkov reflektuje potreby samosprávy s cieľom zabezpečenia výkonu činností v zmysle zákona o obecnom zriadení. Rozpočet bežných výdavkov závisí od plnenia bežných príjmov a od bežných grantov a transferov, z ktorých sa zabezpečuje prenesený výkon štátnej správy. V roku 2025 sa uvažuje s bežnými výdavkami na rovnakej úrovni ako sú očakávané bežné výdavky za rok 2024. Pri plánovaní bežných výdavkov na rok 2025 boli zohľadnené zámery konsolidácie verejných výdavkov štátneho rozpočtu. Z toho vyplývajúca dochádza k šetreniu verejných financií pri zvýšení ceny energií, tovarov a služieb a DPH.

Obec v roku 2025 plánuje kapitálové výdavky v sume 408.000,00 EUR, čo tvorí investícia obnovy obecných budov v sume 324.700,00 EUR a investícia v oblasti zásobovania s vodou v sume 83.300,00 EUR.

Výdavky finančných operácií tvoria splátky istiny úverov vrátane úveru zo ŠFRB v sume 28.000,00 EUR.

Riziká rozpočtu obce na rok 2025

- nenaplnenie prognózy výnosu dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb - podielové dane zo štátneho rozpočtu,
- nenaplnenie rozpočtu vlastných bežných príjmov,
- vyššie čerpanie rozpočtu bežných výdavkov z dôvodu zvýšenia cien za tovary a služby, zvýšenia DPH,
- zvýšenie úrokových sadziieb úverov,

- súčasná neistota vo vývoji ekonomiky v dôsledku energetickej a hospodárskej krízy ako aj inflácia, zvýšenie cien energií, tovarov a služieb, vrátane DPH.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

7.1. Majetok v EUR

AKTÍVA

Názov	ZS k 1.1.2024 v EUR	KZ k 31.12.2024 v EUR
Majetok spolu	3.873.460,62	3.827.591,73
Neobežný majetok spolu	3.781.109,90	3.731.553,66
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,0	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	3.643.570,54	3.594.014,30
Dlhodobý finančný majetok	137.539,36	137.539,36
Obežný majetok spolu	89.934,81	93.544,69
z toho :		
Zásoby	5.408,14	5.052,12
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	5.670,74
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	12.449,53	5.080,67
Finančné účty	62.877,14	77.741,16
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	9.400,00	0,00
Časové rozlíšenie	2.415,91	2.493,38

7.2. Zdroje krytia v EUR

PASÍVA

Názov	ZS k 1.1.2024 v EUR	KZ k 31.12.2024 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	3.873.460,62	3.827.591,73
Vlastné imanie	1.278.875,36	1.252.752,88
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	1.278.875,36	1.252.752,88
Záväzky	514.168,95	533.398,88
z toho :		
Rezervy	5.294,00	3.720,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	2.226,57	49.784,20
Dlhodobé záväzky	347.591,37	336.333,49
Krátkodobé záväzky	112.036,05	38.397,76
Bankové úvery a výpomoci	47.020,96	105.163,43
Časové rozlíšenie	2.080.416,31	2.041.262,47

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- prírastok dlhodobého majetku oceľové zábradlie pri kostole vo výške 2.413,80 EUR
- kúpa ramenného mulčovača za traktor vo výške 16.428,00 EUR
- kúpa chladiaceho zariadenia do domu smútku vo výške 6.720,00 EUR
- vyradenie pozemkov z dôvodu predaja a zámeny vo výške 1.219,02 EUR

- zaradenie pozemkov z dôvodu kúpy a zámeny vo výške 4.811,00 EUR
- nedokončená investícia - zberný dvor vo výške 1.200,00 EUR
- nedokončená investícia - zberné miesta v RO Kováčov vo výške 6.448,21 EUR
- prijatý dlhodobý bankový úver vo výške 105.163,43 EUR
- prijatý dlhodobý úver zo ŠFRB vo výške 338.709,17 EUR

7.3. Pohľadávky v EUR

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2023	Zostatok k 31.12 2024
Pohľadávky do lehoty splatnosti	5.857,70 EUR	3.320,99 EUR
Pohľadávky po lehote splatnosti	8.334,13 EUR	3.532,18 EUR

7.4. Závazky v EUR

Závazky	Zostatok k 31.12 2023	Zostatok k 31.12 2024
Závazky do lehoty splatnosti	459.627,42 EUR	374.731,25 EUR
Závazky po lehote splatnosti	0,00 EUR	0,00 EUR

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- významný pokles pohľadávok z dôvodu zinkasovania miestnych daní a poplatkov
- významný pokles záväzkov z dôvodu úhrady dodávateľských faktúr

8. Hospodársky výsledok za 2024 - vývoj nákladov a výnosov v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2023	Skutočnosť k 31.12.2024
Náklady	507.027,38	497.017,03
50 – Spotrebované nákupy	82.401,36	52.930,27
51 – Služby	62.878,41	67.184,81
52 – Osobné náklady	226.081,02	257.968,84
53 – Dane a poplatky	5.625,00	6.324,19
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	6.073,31	6.925,38
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	83.284,66	93.518,93
56 – Finančné náklady	23.768,50	7.343,85
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	16.915,12	4.820,76
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00
Výnosy	542.093,80	465.134,68
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	14.586,78	12.406,36
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	2.848,21
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	313.596,50	322.789,97
64 – Ostatné výnosy	36.847,60	35.318,34
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	2.759,86	5.369,90

66 – Finančné výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	174.303,06	86.401,90
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	+ 35.066,42	- 31.822,35

Hospodársky výsledok /záporný/ v sume - 31.822,35 EUR bol zúčtovaný na účet 428 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom a s vysvetlením významných rozdielov:

- významný pokles nákladov z dôvodu zavedenia úsporných opatrení
- významný nárast osobných nákladov z dôvodu zvýšenia miezd
- významný nárast odpisov z dôvodu prírastku dlhodobého hmotného majetku
- významný pokles finančných nákladov z dôvodu zníženia istiny z bankového úveru
- významný pokles nákladov na transfery z dôvodu neposkytnutia transferu subjektom VS
- významné zvýšenie daňových a colných výnosov z dôvodu zvýšenia daní a poplatkov
- významné zníženie výnosov z transferov z dôvodu neposkytnutia grantov a transferov.

9. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce

9.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2024 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
Okresný úrad NZ, organizačný odbor	Register obyvateľov a adries	269,32
ÚPSVR NZ, odbor sociálnych vecí	Strava pre deti v materskej škole	1.057,00
Regionálny úrad školskej správy Nitra	Výchova a vzdelávanie detí v MŠ	3.258,00
Okresný úrad NZ, organizačný odbor	Voľby prezidenta SR I. a II. kolo	1.686,15
Okresný úrad NZ, organizačný odbor	Voľby do EU parlamentu	954,80
Ministerstvo financií SR	Výpadok príjmov z DPFO	4.451,00
MIRRI SR	Dotácia na projekt RE-STRUCTURE - ŠR	4,78
Štátna pokladnica MR	Dotácia na projekt RE-STRUCTURE - EÚ	40,69
Nitriansky samosprávny kraj	Dotácia na podporu cestovného ruchu	1.501,00
Nitriansky samosprávny kraj	Dotácia na všeobecný rozvoj územia	1.400,00
Environmentálny fond	Príspevok z EF	975,29
ZMOS Bratislava	Dotácia na odstránenie následkov povodní	1.380,58
Dobrovoľná požiarna ochrana SR	Dotácia pre DHZO	3.000,00
Podnikatelia a iné subjekty mimo verejnej správy	Grant na podporu kultúry	7.300,00
Nitriansky samosprávny kraj	Dotácia na všeobecný rozvoj územia	3.600,00
MIRRI SR	Dotácia na projekt RE-STRUCTURE - ŠR	1.293,47
Štátna pokladnica MR	Dotácia na projekt RE-STRUCTURE - EÚ	10.994,51
Ministerstvo financií SR	Dotácia na nákup udrživacej techniky	9.750,00
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	Dotácia na výstavbu detského inkluzívneho ihriska	49.500,00

Popis najvýznamnejších prijatých bežných grantov a transferov:

- dotácia obciam na krytie výdavkov súvisiacich s výpadkom príjmov z dane z príjmov FO v roku 2024 vo výške 4.451,00 EUR,
- granty na podporu kultúry v obci vo výške 7.300,00 EUR.

Popis najvýznamnejších prijatých kapitálových grantov a transferov:

- dotácia na projekt: RE-STRUCTURING: Modernisation & Transformation of Social Services Infrastructure vo výške 10.994,51 EUR,
- dotácia na nákup udržiavacej techniky vo výške 9.750,00 EUR,
- dotácia na výstavbu detského inkluzívneho ihriska vo výške 49.500,00 EUR.

9.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2024 obec neposkytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č. 1/2015 o podmienkach poskytovania dotácií z prostriedkov obce Chľaba.

9.3. Významné investičné akcie v roku 2024

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2024:

- kúpa ramenného mulčovača za traktor vo výške 16.428,00 EUR,
- kúpa chladiaceho zariadenia do domu smútku vo výške 6.720,00 EUR,
- výstavba zberných miest v RO Kováčov vo výške 6.448,21 EUR.

9.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- projekt: „Zlepšenie energetickej hospodárnosti viacúčelovej budovy v obci Chľaba“,
- projekt: „Obytný súbor Chľaba“ - rozšírenie verejného vodovodu,
- výstavba detského inkluzívneho ihriska s dopadovými plochami a terénnymi úpravami,
- novostavba prírodného divadla v obci Chľaba.

9.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

9.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nezaznamenala žiadne riziká a neistoty. Obec nevedie žiadny súdny spor.

Súčasná neistota vo vývoji ekonomiky v dôsledku energetickej a hospodárskej krízy ako aj inflácia, zvýšenie cien energií, tovarov, služieb a DPH môžu mať vplyv na hospodárenie obce.

Vypracoval:
Rita Metykóová

Schválil:
Ing. Gregor Izrael, PhD.

V Chľabe, dňa 10. októbra 2025